

ذوالقرنین

(گوروش کبیر)

مؤلف: سید ہاشم فیاض الحسینی
ترجمہ و تدوین: مریم جلالی

فرمانگاہ

بہار ۱۳۸۴

فیاض الحسینی، سید هاشم

ذوالقرنین یا کوروش کبیر / سید هاشم فیاض الحسینی؛ ترجمه و تدوین مریم جلالی - تهران: فرهنگ سبز، ۱۳۸۴.

ص. ۱۶۸

ISBN 964-93142-8-8

عنوان اصلی: ذوالقرنین و سد یا جوج و مأجوج

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیفا، کتاب‌نامه.

مندرجات: ذوالقرنین یا کوروش کبیر / مؤلف سید هاشم فیاض الحسینی؛ ترجمه و تألیف مریم جلالی؛ ص. ۱۳-۹۸. - تفسیر المیزان و ذوالقرنین... / (ترجمه و تدوین مریم جلالی)؛ ص. ۱۰۱-۱۲۲. -

ادبیات فارسی و ذوالقرنین / (تألیف مریم جلالی)؛ ص. ۱۶۸-۱۲۵

۱. ذوالقرنین. ۲. کوروش هخامنشی، شاه ایران - ۵۲۹ ق. م. الف. جلالی، مریم، ۱۳۵۲. - مترجم و گردآورنده ب. عنوان: ذوالقرنین یا کوروش کبیر، ج. عنوان: تفسیر المیزان و ذوالقرنین. د. عنوان:

ادبیات فارسی و ذوالقرنین

۲۹۷/۱۵۶ PB ۸۸/۵۶/ح ۵ ذ ۹۰۴۱

۱۳۸۴

م ۸۴-۲۸۴

کتابخانه ملی ایران

فرهنگ سبز

نام کتاب: ذوالقرنین یا کوروش کبیر

نام نویسنده: سید هاشم فیاض الحسینی

ترجمه و تدوین: مریم جلالی

حروف چین و صفحه‌آرا: زهرا رضایی

چاپ اول، بهار ۱۳۸۴، شمارگان، ۲۱۰۰ نسخه

ناشر: فرهنگ سبز

چاپ: دایره سفید

شابک: ISBN 964-93142-8-8

EAN: ۹۷۸۹۶۴۹۳۱۴۲۸۰

قیمت: ۱۹۵۰ تومان

نشانی: صندوق پستی ۱۵۸۱۵-۳۷۵۱

تلفن: ۸۸۱-۹۹۱ - دورنگار: ۸۸۱-۹۹۳

مقدمه‌ی نویسنده:

با سپاس از پروردگار جهان و درود و سلام بر بهترین آفریده او، حضرت محمد(ص) و خاندانش.

این کتاب شامل مباحث دینی و تاریخی در باره زندگی ذوالقرنین می‌باشد. پیوسته موضوع ذوالقرنین و شخصیت او از جمله موضوعات مورد بحث مفسرین و مورخین بوده و متأسفانه تا کنون این شخصیت به شکل کامل مورد بررسی قرار نگرفته است.

لذا مصمم شدم کتابی در این زمینه تألیف کنم و با توکل به خداوند متعال به جمع‌آوری منابع معتبر پرداختم و در این راه توانستم مطالب زیادی را جمع‌آوری کنم.

قبل از آن که سخن کوتاه کنم لازم است بگویم به دلیل وجود آراء و نظرات بسیار و مختلف، مشکلات فراوانی در نظم‌بخشیدن و دسته‌بندی مطالب وجود داشت، با وجود این مشکل، هرگز ادعا نمی‌کنم که حق مطلب را چندان کامل ادا کرده باشم که دیگر نیازی به ادامه بحث و تحقیق باقی نمانده باشد. حل قضیه همواره سخت است و علاوه بر آن، جهل و خطا نیز در این میان بی‌نقش نیست.

از خوانندگان عزیز خواهشمندم ما را از تذکرات خود بی‌نصیب نگذارند
و پیش‌تر از لطف آنان سپاسگزارم.
در آخر از خداوند متعال خواهان توفیقی هستم که خواستگاه آن،
رضایت اوست، اویی که شنوا و پاسخدار است و همواره موفقیت من
مرهون لطف او بوده و پیوسته به او توکل می‌کنم و به او پناه می‌برم.

نجف اشرف: سید هاشم فیاض الحسینی

۱۴۲۴/۲/۱۵

مقدمه‌ی مترجم:

خدا را سپاس که به لطف خویش توفیق ترجمه کتاب حاضر را نصیب نویسنده‌ی این سطور کرد. با آن‌که اسلوب بیان یکی از مظاهر زیبایی است و در ترجمه چندان محفوظ نمی‌ماند، نهایت تلاش خویش را نمودم تا در وجه امانت، خیانت نورزم و درانجام این امر از لطف فراوان محقق فاضل جناب آقای احمد اسماعیل تبار بهره‌مند بوده‌ام. مراحم ایشان را تهیه‌ی اصل کتاب و بیان آراء تخصصی صائب و حل مشکلات موجود همیشه به یاد دارم و سپاسگزاری در این مقام حداقل وظیفه‌ای است که باید انجام شود.

چاپ حاضر دارای سه بخش است: بخش اول شامل ترجمه‌ی مستقیم کتاب ذوالقرنین و سد یا جوج و مأجوج به قلم نویسنده و محقق بزرگ سید هاشم فیاض الحسینی است، بخش دوم کتاب به ترجمه تفسیر المیزان در این رابطه اختصاص داده شده است؛ این قسمت مستقیماً از ترجمه‌ی تفسیر علامه برداشت شده و تنها برای سهولت امر، سر فصل‌های موضوعی برایش تعیین شده گردیده است. بخش سوم تفحصی از شخصیت مذکور در زبان و ادبیات فارسی است که به تألیف و تحریر این حقیر تقدیم گردیده و در پایان کتاب،

نتیجه‌ای کلی از سه بخش موجود ارائه شده تا مجالی باشد برای خوانندگان و محققان در دریافت سنجیده‌تر و شیوه‌ی کار.

در پایان از همه‌ی دوستان و سرورانی که به مناسبت فراهم آوردن این کتاب همت خویش را بدرقه راهم کرده‌اند و در زیبایی چاپ و تجلید کتاب و حروف‌چینی و صفحه‌آرایی آن حسن همکاری را داشتند، امتنان فراوان دارم.

مریم جلالی

فهرست

فصل اول: ترجمه‌ی کتاب ۱۱

نام ذوالقرنین ۱۳

آیا ذوالقرنین صعب حمیری است؟ ۱۶

دومین نظر درباره ذوالقرنین و تسمیه‌ی او به اسکندر ۱۸

آیا ذوالقرنین، عیاش است؟ ۲۰

عصر ذوالقرنین ۲۴

ذوالقرنین و حضرت ابراهیم (ع) ۲۵

خضر علیه‌السلام و ذوالقرنین ۳۰

بخش دوم: ۳۳

سوره کهف: ۳۵

سبب نزول آیات مربوط به ذوالقرنین ۳۶

تفسیر آیات مربوط به ذوالقرنین () ۳۸

ذوالقرنین در روایات ۴۱

پیامبری ذوالقرنین ۴۵

دلایل اثبات پیامبری ذوالقرنین ۴۶

شواهد پیامبری ذوالقرنین در کتاب قرآن ۴۶

از لحاظ سنت ۴۷

دلایل نفی نبوت ذوالقرنین ۴۹

دلایلی از قرآن که بدان استناد می‌کنند ۴۹

نتایج ۵۵

بخش سوم: ۶۱

قدرت و معجزات ذوالقرنین ۶۳

ساختن سد بر یاجوج و ماجوج ۶۶

۷۰.....	اندازه سد
۷۰.....	جایگاه سد
۷۳.....	خصوصیات سد
۷۴.....	داستان‌های مشهور درباره ذوالقرنین
۸۰.....	چالشی درباره‌ی سد و قوم یاجوج و ماجوج
۸۲.....	مرگ ذوالقرنین
۸۴.....	ذوالقرنین در شعر عرب
۹۵.....	المصادر العربی
۹۹.....	فصل دوم: تفسیر المیزان و ذوالقرنین
۱۰۱.....	مقدمه
۱۰۲.....	تفسیر المیزان در باره‌ی ذوالقرنین
۱۰۲.....	نسب ذوالقرنین و اسکندر
۱۰۵.....	ذوالقرنین و خدمت او به مردم
۱۰۷.....	سد ذوالقرنین و دیوار چین
۱۰۸.....	تفسیر جواهر درباره ذوالقرنین
۱۰۹.....	نظر علامه در این باره
۱۱۰.....	ذوالقرنین و کوروش
۱۱۴.....	سیر کوروش به مغرب و مشرق
۱۱۵.....	سد کوروش
۱۱۷.....	یاجوج و ماجوج و قوم مغول
۱۲۳.....	فصل سوم: ادبیات فارسی و ذوالقرنین
۱۲۵.....	ذوالقرنین در ادبیات فارسی
۱۲۹.....	تاریخ ایران و اسکندر
۱۴۶.....	رابطه‌ی نام اسکندر و ذوالقرنین در ادبیات فارسی
۱۶۲.....	بررسی دیوان‌ها و اشعار مربوط به شاعران فارسی
۱۶۴.....	نتیجه: